

ALBERT BALCELLS

Albert Balcells (Barcelona, 1940) és membre de l'Institut d'Estudis Catalans, ha estat president de la Secció Històrico-Arqueològica, i actualment n'és el vicepresident i dirigeix la revista *Catalan Historical Review*. És catedràtic emèrit de la Universitat Autònoma de Barcelona. Té la Creu de Sant Jordi i la Medalla Monturiol al mèrit científic. Especialista en la història dels moviments socials i del catalanisme polític i cultural, ha estudiat el sindicalisme a Barcelona entre el 1916 i el 1923, la qüestió rabassaire, la crisi econòmica i l'agitació social a Catalunya durant el quinquenni republicà, i molts altres temes. Ha publicat, juntament amb Enric Pujol i Jordi Sabater, *La Mancomunitat de Catalunya* (1997). Amb Enric Pujol i Santiago Izquierdo és autor de la *Història de l'Institut d'Estudis Catalans* (2002-2007). Com a únic autor ha publicat *Llocs de memòria dels catalans* (2008), *El pistolisme. Barcelona 1917-1923* (2009), *El projecte d'autonomia de 1919 i el seu context històric* (2010), *Puig i Cadafalch, president de Catalunya, i la seva època* (2013) i *La Mancomunitat de Catalunya, 1914-1925. El primer pas vers l'autogovern des de la desfeta de 1714* (2014).

Enric Prat de la Riba i Josep Puig i Cadafalch, primer i segon presidents

Prat de la Riba i Puig i Cadafalch pertanyien a la mateixa generació i al mateix partit polític: la Lliga Regionalista de Catalunya, fundada el 1901. Autor del principal breviarí del nacionalisme autonomista, *La Nacionalitat Catalana* (1906), Prat de la Riba fou el president fundador de la Mancomunitat, federació de les quatre diputacions provincials catalanes, sense deixar la presidència de la Diputació de Barcelona, que ocupava des del 1907. En morir prematurament el 1917, va ser elegit per a succeir-lo l'arquitecte i historiador de l'art Puig i Cadafalch, que havia estat la mà dreta de Prat en política cultural. Puig ocupà la presidència fins al 1923 i no ocupà simultàniament la presidència de la Diputació de Barcelona. Sota el seu mandat, les quatre diputacions traspassaren a la Mancomunitat tots els serveis i recursos el 1920, de manera que aquest fou el moment en què la corporació tingué més cos, tot i les limitacions imposades pel fet de no haver aconseguit un estatut d'autonomia el 1919. La importància de l'obra desenvolupada durant els set anys de la presidència de Puig no pot quedar eclipsada per l'error d'haver cregut en l'aparent regionalisme del general Primo de Rivera, que es féu amb el poder el 1923 sense cap oposició efectiva.

